

Indicatieve lijst van scholingsaanbod.

Hieronder staat eerst de afzonderlijke bronnenlijst. Er zijn alleen organisaties en aanbod opgenomen waarvoor een concrete, controleerbare webpagina is gevonden. De typering zegt iets over de **institutionele achtergrond van de aanbieder**, niet over de kwaliteit van het aanbod. Bij sommige organisaties is de grens tussen grassroots en professioneel inmiddels niet scherp meer.

Bronnenoverzicht:

Opleidingen, trainingen en aanbod rond ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis

Toelichting

Onderstaande lijst is nadrukkelijk **geen volledig overzicht**. Zij vormt slechts een fractie van het aanbod dat inmiddels in Nederland bestaat rond ervaringskennis, ervaringsdeskundigheid, herstel, professionalisering en de implementatie van ervaringsdeskundigheid binnen organisaties.

De lijst bevat reguliere beroepsopleidingen, kortere opleidingen, trainingen, leergangen, cursussen, webinars, implementatieondersteuning en overzichtspagina's waarop weer vele andere aanbieders te vinden zijn.

De indeling naar type organisatie is indicatief. Sommige organisaties zijn ontstaan vanuit een cliënten-, herstel- of emancipatiebeweging, maar zijn in de loop der jaren geprofessionaliseerd. Andere initiatieven zijn organisatorisch ondergebracht bij een ggz-instelling, zorgorganisatie, hogeschool, kennisinstituut of adviesorganisatie. De indeling zegt niets over de inhoudelijke kwaliteit van het aanbod of over de mate waarin ervaringsdeskundigen binnen de organisatie daadwerkelijk zeggenschap hebben.

Eigen overzichtslijsten en landelijke verzamelplaatsen

Deze bronnen verwijzen zelf naar een groot aantal aanvullende opleidingen, cursussen, trainingen, herstelinitiatieven of cliëntenorganisaties.

1. Vereniging van Ervaringsdeskundigen — overzicht van geaccrediteerde opleidingen

Type: beroepsvereniging van ervaringsdeskundigen.

De pagina bevat opleidingen op verschillende niveaus en verwijst onder andere naar Markieza, ExpEx, Howie the Harp, Summa College, Zadkine, Deltion College, Graafschap College en Windesheim.

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

2. **Vereniging van Ervaringsdeskundigen — cursussen en trainingen**

Type: beroepsvereniging van ervaringsdeskundigen.

De pagina noemt onder meer ROC van Twente, RINO Amsterdam, Deltion College, Centrum Chronisch Ziek en Werk, herstelacademies en de MIND-atlas.

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

3. **Ervaringskennisplein — opleidingen, cursussen en trainingen tot ervaringsdeskundige**

Type: landelijk kennisplatform, ontwikkeld vanuit een samenwerkingsverband van kennis- en onderzoeksorganisaties.

De pagina verwijst door naar de opleidings- en trainingsoverzichten van de VvEd.

<https://ervaringskennisplein.nl/themas/ervaringskennis/lijs-t-van-opleidingen-tot-ervaringsdeskundige/>

4. **MIND-atlas**

Type: koepel- en cliëntenbeweging binnen de psychische gezondheid.

De atlas bevat ruim zevenhonderd cliënten-, familie- en naastenorganisaties, waaronder organisaties die lotgenotencontact, trainingen, cursussen en advies aanbieden.

<https://wijzijnmind.nl/mind-atlas>

5. **Niets Over Ons Zonder Ons — overzicht opleidingen tot ervaringsdeskundige**

Type: informatieplatform rond ervaringsdeskundigheid en inclusie.

De pagina bevat een opleidingslijst en vermeldt zelf dat het opleidingsveld voortdurend in ontwikkeling is.

<https://nietsoveronzonderons.nl/veelgestelde-vragen/is-er-een-overzicht-van-opleidingen-tot-ervaringsdeskundige/>

Deze overzichtspagina's laten al zien dat de ongeveer veertig voorbeelden hieronder maar een deel vormen van het totale Nederlandse aanbod. De VvEd presenteert inmiddels een formele, geaccrediteerde opleidingsstructuur van niveau 2 tot en met niveau 7. De MIND-atlas verwijst bovendien naar honderden cliënten- en naastenorganisaties. ([Vereniging van Ervaringsdeskundigen](#))

1. **Grassroots-, cliënten- en emancipatieorganisaties**

6. **EAPN Nederland**

Type: grassroots-/netwerkorganisatie van en voor mensen die armoede en sociale uitsluiting ervaren.

EAPN Nederland organiseert bijeenkomsten, webinars, trainingen en kennisontwikkeling vanuit ervaringen met armoede en sociale uitsluiting.

<https://www.eapnned.nl/>

7. Sterk uit Armoede

Type: ontstaan vanuit mensen met ervaring met generatiearmoede en sociale uitsluiting in samenwerking met professionals; inmiddels een geprofessionaliseerde organisatie. Daarom te typeren als **bijna-grassroots** of **grassroots met professionele infrastructuur**.

Sterk uit Armoede leidt mensen op tot ervaringsdeskundigen in generatiearmoede en sociale uitsluiting en ondersteunt werkgevers en gemeenten bij de inzet en implementatie van ervaringsdeskundigheid.

<https://www.sterkuitarmoede.nl/>

Specifiek aanbod:

<https://www.sterkuitarmoede.nl/ervaringsdeskundigen/>

<https://www.sterkuitarmoede.nl/diensten/>

8. LFB

Type: landelijke belangenvereniging van en voor mensen met een verstandelijke beperking; duidelijke grassroots- en emancipatieachtergrond.

De LFB biedt een eigen opleiding tot ervaringsdeskundige, scholing, workshops en leerwerkplaatsen. De lessen en trainingen worden verzorgd door ervaringsdeskundigen en coaches.

<https://lfb.nu/sterkopleiding-lfb/>

Overzicht scholing en trainingen:

<https://lfb.nu/lfb-scholing-en-training/>

<https://lfb.nu/workshops-trainingen/>

9. Stichting ExpEx

Type: jongeren- en ervaringsdeskundigenbeweging binnen jeugdhulp en jeugd-ggz; geprofessionaliseerde grassrootsorganisatie.

ExpEx leidt jongeren met ervaring in de jeugdhulp op tot Experienced Experts. De organisatie verzorgt daarnaast workshops en voorlichting voor organisaties en professionals.

<https://www.expex.nl/over-expex/trainingen/basistraining/>

<https://www.expex.nl/organisaties/workshops-en-voorlichting/>

10. TEAM ED

Type: sociaal uitzendbureau en netwerkorganisatie waarin vrijwel alle betaalde medewerkers zelf ervaringsdeskundig zijn; ontstaan vanuit ervaringsdeskundige inzet.

TEAM ED biedt intervisie en training aan ervaringsdeskundigen en adviseert en traint organisaties.

<https://www.teamed.nl/>

11. Basisberaad Rotterdam

Type: cliënten- en herstelorganisatie; onderdeel van Zorgbelang Inclusief.

Basisberaad Rotterdam biedt cursussen en trainingen rond herstel en de ontwikkeling van ervaringsdeskundigheid.

<https://www.zorgbelanginclusief.nl/basisberaad/cursussen-en-trainingen/>

12. Stichting Kiem

Type: patiënten-/ervaringsorganisatie rond eetstoornissen, met professioneel trainingsaanbod.

Stichting Kiem verzorgt een training waarin deelnemers leren hun ervaringen met een eetstoornis professioneel en veilig in te zetten.

<https://stichtingkiem.nl/training-ervaringsdeskundigheid-eetstoornissen/>

13. Vereniging van Ervaringsdeskundigen

Type: beroepsvereniging die wordt gevormd rond het beroep van ervaringsdeskundige; vanuit haar leden te beschouwen als een beweging van ervaringsdeskundigen, maar tevens onderdeel van de professionalisering en regulering van het beroepsveld.

Naast belangenbehartiging beheert de vereniging opleidingskaders, accreditatie-informatie, beroepsprofielen en overzichten.

<https://vved.org/>

De LFB noemt haar STERKopleiding expliciet een opleiding tot ervaringsdeskundige voor mensen met een verstandelijke beperking. ExpEx vermeldt dat de basistraining door ervaringsdeskundige trainers wordt verzorgd. TEAM ED geeft aan zowel ervaringsdeskundigen als medewerkers van organisaties te trainen. (LFB)

2. Herstel- en zelfregieorganisaties met een zelfstandige of gemengde positie

14. Markieza

Type: zelfstandig expertisecentrum en stichting, voortgekomen uit de herstel- en ervaringsdeskundigenbeweging; inmiddels tevens professionele opleidings- en adviesorganisatie.

Markieza biedt de geaccrediteerde MOVE-opleiding, trainingen voor professionals, teamcoaching en maatwerk voor organisaties.

<https://www.markieza.org/opleiden/>

MOVE:

<https://www.markieza.org/opleiden/markieza-opleiding-verdieping-ervaringsdeskundigheid-%28move%29-1/>

15. Herstelacademie Haarlem en Meer

Type: herstelacademie en zelfregieorganisatie. Voor het precieze bestuurlijke eigenaarschap moet de actuele organisatiestructuur afzonderlijk worden geraadpleegd; de academie presenteert zichzelf als herstelacademie met een eigen cursusaanbod.

De academie biedt een leerlijn ervaringsdeskundigheid en onder andere de cursus Werken Met Eigen Ervaring.

<https://herstelacademie.org/leerlijn-ervaringsdeskundigheid/>

<https://herstelacademie.org/ons-aanbod/basiscursus-werken-met-eigen-ervaring/>

16. Academie voor Herstel en Ervaringsdeskundigheid

Type: zelfstandige gespecialiseerde herstelorganisatie rond de gevolgen van kindermishandeling.

De academie biedt lotgenotencontact, activiteiten voor herstel en aanbod voor professionals.

<https://www.herstel-ervaringsdeskundigheid.nl/>

17. HerstelWerkt / IGPB

Type: gespecialiseerde opleidings- en herstelorganisatie, met verbindingen met professionele onderwijsinstellingen.

De TOED-cursus wordt aangeboden door IGPB in samenwerking met de Hogeschool van Amsterdam en richt zich op mensen die als ervaringsdeskundige willen werken in de ggz, verslavingszorg of maatschappelijke opvang.

<https://herstelwerkt.nl/deskundigheid/toed/>

18. Howie the Harp

Type: gespecialiseerde professionele opleidingsorganisatie, geïnspireerd op een oorspronkelijk peer-to-peer-model uit de Verenigde Staten.

Howie the Harp biedt onder andere een eenjarige mbo-opleiding, een opleiding voor leidinggevend met ervaringskennis en training in familie-ervaringsdeskundigheid.

<https://www.howietheharp.nl/>

Markieza noemt zichzelf inmiddels expliciet expertise- en opleidingscentrum en gebruikt ook de aanduiding marktleider. De Herstelacademie Haarlem en Meer biedt een vierdelige leerlijn tot beginnend ervaringsdeskundige. Howie the Harp presenteert een breed professioneel opleidingsaanbod. ([Markieza](#))

3. Herstelacademies en herstelvoorzieningen binnen professionele zorgorganisaties

19. Herstelacademie GGZ Noord-Holland-Noord

Type: onderdeel van GGZ Noord-Holland-Noord, een professionele ggz-organisatie.

De academie biedt onder meer interactieve voorlichting over opleidingen en werken als ervaringsdeskundige.

<https://herstelacademie.ggz-nhn.nl/cursusaanbod/voorlichting-ervaringsdeskundigheid/>

20. Herstelpunt Reinier van Arkel

Type: onderdeel van de professionele ggz-organisatie Reinier van Arkel.

Het Herstelpunt is binnen Reinier van Arkel het centrale punt voor herstel en ervaringsdeskundigheid en biedt cursussen, groepen en ondersteuning.

<https://www.reiniervanarkel.nl/teams-en-locaties/herstelpunt>

21. RIBW Brabant

Type: professionele regionale instelling voor beschermd wonen en begeleiding.

RIBW Brabant biedt incompanytrainingen rond het professioneel inzetten en implementeren van ervaringsdeskundigheid binnen organisaties.

<https://www.ribwbrabant.nl/intro-trainingen/>

Deze voorbeelden illustreren dat de naam *herstelacademie* of *herstelpunt* niet automatisch betekent dat sprake is van een onafhankelijke grassrootsorganisatie. De Herstelacademie GGZ NHN is zichtbaar onder het domein van GGZ Noord-Holland-

Noord en het Herstelpunt van Reinier van Arkel is een intern organisatieonderdeel. ([GGZ NHN](#))

4. Hogescholen en andere instellingen voor hoger onderwijs

22. Hogeschool Windesheim

Type: reguliere hogeschool.

Windesheim biedt verschillende opleidingsroutes rond ervaringsdeskundigheid, waaronder een minor, post-hbo en master. De opleidingen zijn opgenomen in het geaccrediteerde overzicht van de VvEd.

Post-hbo:

<https://www.windesheim.nl/opleidingen/deeltijd/post-hbo/ervaringsdeskundigheid-bij-professionele-zorg-en-dienstverleners>

Overzicht via VvEd:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

23. Fontys Hogeschool

Type: reguliere hogeschool.

Fontys biedt een tweejarige Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

<https://www.fontys.nl/Opleidingen/Ad-Ervaringsdeskundigheid-in-Zorg-en-Welzijn-ad-deeltijd.htm>

24. Hogeschool van Amsterdam

Type: reguliere hogeschool.

De HvA biedt een deeltijd Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

<https://www.hva.nl/opleidingen/ad-ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn-deeltijd>

25. Hanze

Type: reguliere hogeschool.

Hanze biedt een deeltijd Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

<https://www.hanze.nl/nl/opleidingen/deeltijd/associate-degree/ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn>

26. Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Type: reguliere hogeschool.

De HAN biedt een deeltijd Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

<https://www.han.nl/opleidingen/associate-degree/ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn/deeltijd/>

27. Saxion Hogeschool

Type: reguliere hogeschool.

Saxion biedt een deeltijd Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn.

<https://www.saxion.nl/opleidingen/deeltijd/associate-degree/ad-ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn>

28. Tilburg University — Academische Werkplaats Leven met een Verstandelijke Beperking

Type: universiteit en academische werkplaats.

De academische werkplaats heeft een training ontwikkeld waarin ervaringsdeskundigen met een verstandelijke beperking leren deelnemen aan wetenschappelijk onderzoek.

<https://www.awvb.nl/product/ervaringsdeskundigheid-in-onderzoek-training-voor-ervaringsdeskundigen-over-onderzoek-doen/>

De afzonderlijke hogescholen bieden inmiddels vergelijkbare, formeel erkende Associate degrees en post-hbo-opleidingen aan. De landelijke Vereniging Hogescholen heeft bovendien een landelijk opleidingsprofiel voor de Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn gepubliceerd. ([Windesheim](#))

5. Mbo-instellingen en beroepsonderwijs

29. Summa College

Type: reguliere mbo-instelling.

Summa biedt een opleidingstraject met het keuzedeel Ervaringsdeskundigheid. De opleiding is opgenomen in het geaccrediteerde overzicht van de VvEd.

Overzicht en verwijzing:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

30. Zadkine

Type: reguliere mbo-instelling.

Zadkine biedt de routes Sociaal werk voor ervaringsdeskundigen en Maatschappelijke zorg voor ervaringsdeskundigen.

Overzicht en directe verwijzingen:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

31. Deltion College

Type: reguliere mbo-instelling.

Deltion biedt keuzedelen ervaringsdeskundigheid binnen Maatschappelijke Zorg en Sociaal Werk en daarnaast een mbo-certificaat Ervaringsdeskundigheid.

Overzicht opleidingen:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

Overzicht cursussen en trainingen:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

32. Graafschap College

Type: reguliere mbo-instelling.

Het Graafschap College staat met de route Opleider in Ervaringsdeskundigheid in het geaccrediteerde overzicht.

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

33. ROC van Twente / Endoor

Type: reguliere mbo-instelling met een eigen organisatie voor een leven lang ontwikkelen.

ROC van Twente biedt een eenjarig mbo-certificaat Ervaringsdeskundigheid.

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

De actuele VvEd-lijst noemt bij het geaccrediteerde mbo-aanbod onder andere Summa, Zadkine, Deltion en Graafschap College. ROC van Twente staat op de afzonderlijke cursus- en trainingspagina. ([Vereniging van Ervaringsdeskundigen](#))

6. Kennisinstituten, onderzoeksorganisaties en landelijke platforms

34. Movisie

Type: landelijk kennisinstituut voor sociale vraagstukken.

Movisie biedt kennisproducten, handreikingen, visieontwikkeling, kwartiermaken en ondersteuning bij de invoering en borging van ervaringsdeskundigheid.

<https://www.movisie.nl/onderwerpen/ervaringsdeskundigheid>

Agenda en trainingsaanbod:

<https://www.movisie.nl/agenda>

35. Nederlands Jeugdinstituut

Type: landelijk kennisinstituut voor jeugd- en opvoedvraagstukken.

Het NJi biedt kennis en praktische ondersteuning voor beleidsmakers en jongeren rond het inzetten en ontwikkelen van ervaringskennis.

Voor beleidsmakers:

<https://www.nji.nl/kennis/ervaringskennis/als-beleidsmaker-aan-de-slag-met-ervaringskennis>

Voor toekomstige ervaringsdeskundigen:

<https://www.nji.nl/kennis/ervaringskennis/hoe-word-ik-ervaringsdeskundige>

36. Kenniscentrum Phrenos

Type: landelijk kenniscentrum voor herstel, participatie en ernstige psychische aandoeningen.

Phrenos ontwikkelt kennisproducten en implementatiekennis rond ervaringsdeskundige expertise binnen de ggz.

<https://kenniscentrumphrenos.nl/kennisproduct/implementatie-van-ervaringsdeskundige-expertise-in-de-gzz-gaat-beter-door-positieve-cultuur-en-training-van-ervaringsdeskundige-en-andere-hulpverleners/>

37. Ervaringskennisplein

Type: landelijk kennisplatform.

Het platform verzamelt kennis, onderzoeken, handreikingen, instrumenten en verwijzingen naar opleidingen en trainingen.

<https://ervaringskennisplein.nl/themas/ervaringskennis-ervaringsdeskundigheid/>

38. MIND

Type: landelijke koepel van cliënten- en naastenorganisaties, met een deels professionele kennis-, belangenbehartigings- en ondersteuningsstructuur.

Via de MIND-atlas zijn honderden lokale en landelijke organisaties, herstelinitiatieven, cursussen en adviesmogelijkheden te vinden.

<https://wijzijnmind.nl/mind-atlas>

Movisie stelt expliciet dat het organisaties ondersteunt met handreikingen, visieontwikkeling en kwartiermaken. Het NJi biedt afzonderlijke kennisroutes voor beleidsmakers en toekomstige ervaringsdeskundigen. ([Movisie](#))

7. Professionele opleidings-, advies- en ondersteuningsorganisaties

39. RINO Amsterdam

Type: professionele postacademische en ggz-opleidingsorganisatie.

RINO Amsterdam biedt de leergang ervaringsdeskundigheid LEeV, inclusief supervisie.

Overzicht en verwijzing:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

40. Centrum Chronisch Ziek en Werk

Type: gespecialiseerde professionele opleidings- en adviesorganisatie.

Het centrum biedt een opleiding tot ervaringsdeskundig professional/coach voor mensen die leven en werken met een chronische aandoening.

<https://centrumchronischziekenwerk.nl/>

Overzicht via VvEd:

<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

41. INVOLV

Type: professionele kennis- en adviesorganisatie rond patiëntenparticipatie.

INVOLV biedt een betaalde online module over ervaringsdeskundigheid voor organisaties in zorg en welzijn.

<https://www.involv.nl/trainingen/ervaringsdeskundigheid-online-module>

42. Inclusief Bewegen

Type: professionele project-, advies- en trainingsorganisatie.

Inclusief Bewegen biedt een training voor de samenwerking tussen ervaringsdeskundigen en beleidsmakers.

<https://inclusiefbewegen.nl/training-samenwerking-ervaringsdeskundigen-en-beleidsmakers/>

43. PAO Psychologie / Howie the Harp

Type: professionele opleidingsorganisatie in samenwerking met een gespecialiseerde opleider in ervaringsdeskundigheid.

De opleiding richt zich op de inzet van ervaringsdeskundigheid in leiderschap, advies en bestuur.

<https://pao.nl/opleiding-ervaringsdeskundige-inzet-in-leiderschap-advies-en-bestuur/>

44. Markieza — aanbod voor beleidsmedewerkers en organisaties

Type: geprofessionaliseerd expertisecentrum met advies- en implementatieaanbod.

Markieza ontwikkelt onder andere praktijkgerichte scholing voor beleidsmedewerkers over het betrekken van ervaringskennis bij beleid.

<https://www.markieza.org/opdrachten/de-vng-als-samenwerkingspartner/>

45. ExpEx — training voor professionals

Type: oorspronkelijk ervaringsdeskundigeninitiatief dat inmiddels ook professioneel organisatieaanbod verkoopt.

De training *Ervaringskennis maken voor professionals* leert hulpverleners eigen levenservaringen bewust in te zetten in hun professionele werk.

<https://www.expex.nl/over-expex/trainingen/ervaringskennis-maken-voor-professionals/>

46. Markieza — Werken Met Eigen Ervaring voor Professionals

Type: professionele maatwerktraining vanuit een expertisecentrum met wortels in de herstelbeweging.

<https://www.markieza.org/opleiden/werken-met-eigen-ervaring-voor-professionals-4/>

47. Markieza — Mijn leven is jouw werk

Type: professionele maatwerktraining voor organisaties.

<https://www.markieza.org/opleiden/mijn-leven-is-jouw-werk-2/>

48. Markieza — Herstel Ondersteunende Teamcoaching

Type: professionele teamcoaching en organisatieondersteuning.

<https://www.markieza.org/opleiden/herstel-ondersteunende-teamcoaching-3/>

Conclusie bij dit overzicht

Dit overzicht bevat **48 ingangen**, waaronder eigen verzamelpagina's, opleidingen, trainingen, herstelacademies, kennisplatforms en implementatieaanbod. Via alleen de VvEd-overzichten en de MIND-atlas zijn nog vele honderden andere organisaties, regionale initiatieven en cursussen te vinden.

De lijst maakt ook zichtbaar dat het landschap niet eenvoudig in twee soorten organisaties uiteenvalt. Er zijn:

- oorspronkelijke grassroots- en cliëntenorganisaties;
- grassrootsorganisaties die inmiddels sterk zijn geprofessionaliseerd;
- beroepsverenigingen;
- zelfstandige herstel- en expertiseorganisaties;
- herstelacademies binnen ggz- en zorginstellingen;
- reguliere mbo- en hbo-instellingen;
- kennisinstituten;
- commerciële of semicommerciële opleidings- en adviesorganisaties.

Juist die verschuiving is relevant voor de centrale vraag van het artikel [als ervaringsdeskundigheid een verdienenmodel wordt](#). Ervaringsdeskundigheid wordt niet meer alleen ontwikkeld en doorgegeven binnen gemeenschappen van mensen met gedeelde ervaringen. Zij is inmiddels ook een formeel beroepsveld, een opleidingsdomein, een implementatievraagstuk en een markt voor training, advies en organisatieontwikkeling geworden.

De lijst ondersteunt daarmee de conclusie:

Een beweging heeft jarenlang moeten strijden om kennis erkend te krijgen, maar toen die kennis economische en institutionele waarde kreeg, groeiden vooral anderen.

Literatuurlijst

Academie voor Herstel en Ervaringsdeskundigheid. (z.d.). *Academie voor Herstel en Ervaringsdeskundigheid*. <https://www.herstel-ervaringsdeskundigheid.nl/>

Academische Werkplaats Leven met een Verstandelijke Beperking. (z.d.). *Ervaringsdeskundigheid in onderzoek: Training voor ervaringsdeskundigen over onderzoek doen*. <https://www.awvb.nl/product/ervaringsdeskundigheid-in-onderzoek-training-voor-ervaringsdeskundigen-over-onderzoek-doen/>

EAPN Nederland. (z.d.). *EAPN Nederland*. <https://www.eapnned.nl/>

Ervaringskennisplein. (2026, 17 juni). *Opleidingen, cursussen en trainingen tot ervaringsdeskundige*. <https://ervaringskennisplein.nl/themas/ervaringskennis/lijst-van-opleidingen-tot-ervaringsdeskundige/>

ExpEx. (z.d.). *Basistraining*. <https://www.expex.nl/over-expex/trainingen/basistraining/>

ExpEx. (z.d.). *Ervaringskennis maken voor professionals*. <https://www.expex.nl/over-expex/trainingen/ervaringskennis-maken-voor-professionals/>

ExpEx. (z.d.). *Workshops en voorlichting*. <https://www.expex.nl/organisaties/workshops-en-voorlichting/>

Fontys Hogeschool. (z.d.). *Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn*. <https://www.fontys.nl/Opleidingen/Ad-Ervaringsdeskundigheid-in-Zorg-en-Welzijn-ad-deeltijd.htm>

Hanze. (z.d.). *Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn*. <https://www.hanze.nl/nl/opleidingen/deeltijd/associate-degree/ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn>

Herstelacademie GGZ Noord-Holland-Noord. (z.d.). *Voorlichting ervaringsdeskundigheid*. <https://herstelacademie.ggz-nhn.nl/cursusaanbod/voorlichting-ervaringsdeskundigheid/>

Herstelacademie Haarlem en Meer. (z.d.). *Leerlijn ervaringsdeskundigheid*. <https://herstelacademie.org/leerlijn-ervaringsdeskundigheid/>

Herstelacademie Haarlem en Meer. (z.d.). *Werken Met Eigen Ervaring*. <https://herstelacademie.org/ons-aanbod/basiscursus-werken-met-eigen-ervaring/>

Hogeschool Arnhem en Nijmegen. (z.d.). *Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn*. <https://www.han.nl/opleidingen/associate-degree/ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn/deeltijd/>

Hogeschool van Amsterdam. (z.d.). *Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn*. <https://www.hva.nl/opleidingen/ad-ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn-deeltijd>

Howie the Harp. (z.d.). *Opleidingen in ervaringsdeskundigheid*. <https://www.howietheharp.nl/>

Inclusief Bewegen. (2024, 26 juli). *Training samenwerking ervaringsdeskundigen en beleidsmakers*. <https://inclusiefbewegen.nl/training-samenwerking-ervaringsdeskundigen-en-beleidsmakers/>

INVOLV. (z.d.). *Online module ervaringsdeskundigheid*.

<https://www.involv.nl/trainingen/ervaringsdeskundigheid-online-module>

Kenniscentrum Phrenos. (z.d.). *Implementatie van ervaringsdeskundige expertise in de ggz*. <https://kenniscentrumphrenos.nl/kennisproduct/implementatie-van-ervaringsdeskundige-expertise-in-de-ggz-gaat-beter-door-positieve-cultuur-en-training-van-ervaringsdeskundige-en-andere-hulpverleners/>

LFB. (z.d.). *LFB Scholing en Training*. <https://lfb.nu/lfb-scholing-en-training/>

LFB. (z.d.). *STERKopleiding LFB*. <https://lfb.nu/sterkopleiding-lfb/>

LFB. (z.d.). *Workshops en trainingen*. <https://lfb.nu/workshops-trainingen/>

Markieza. (z.d.). *Herstel Ondersteunende Teamcoaching*.

<https://www.markieza.org/opleiden/herstel-ondersteunende-teamcoaching-3/>

Markieza. (z.d.). *Markieza Opleiding Verdieping Ervaringsdeskundigheid*.

<https://www.markieza.org/opleiden/markieza-opleiding-verdieping-ervaringsdeskundigheid-%28move%29-1/>

Markieza. (z.d.). *Mijn leven is jouw werk*. <https://www.markieza.org/opleiden/mijn-leven-is-jouw-werk-2/>

Markieza. (z.d.). *Opleiden*. <https://www.markieza.org/opleiden/>

Markieza. (z.d.). *Werken Met Eigen Ervaring voor Professionals*.

<https://www.markieza.org/opleiden/werken-met-eigen-ervaring-voor-professionals-4/>

MIND. (z.d.). *MIND-atlas*. <https://wijzijnmind.nl/mind-atlas>

Movisie. (z.d.). *Ervaringsdeskundigheid*.

<https://www.movisie.nl/onderwerpen/ervaringsdeskundigheid>

Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.). *Als beleidsmaker aan de slag met ervaringskennis*.

<https://www.nji.nl/kennis/ervaringskennis/als-beleidsmaker-aan-de-slag-met-ervaringskennis>

Nederlands Jeugdinstituut. (z.d.). *Hoe word ik ervaringsdeskundige?*

<https://www.nji.nl/kennis/ervaringskennis/hoe-word-ik-ervaringsdeskundige>

Niets Over Ons Zonder Ons. (z.d.). *Is er een overzicht van opleidingen tot*

ervaringsdeskundige? <https://nietsoveronzonderons.nl/veelgestelde-vragen/is-er-een-overzicht-van-opleidingen-tot-ervaringsdeskundige/>

PAO Psychologie. (z.d.). *Ervaringsdeskundige inzet in leiderschap, advies en bestuur*.

<https://pao.nl/opleiding-ervaringsdeskundige-inzet-in-leiderschap-advies-en-bestuur/>

Reinier van Arkel. (z.d.). *Herstelpunt*. <https://www.reiniervanarkel.nl/teams-en-locaties/herstelpunt>

RIBW Brabant. (z.d.). *Trainingen voor mensen en organisaties*.
<https://www.ribwbrabant.nl/intro-trainingen/>

Saxion. (z.d.). *Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn*.
<https://www.saxion.nl/opleidingen/deeltijd/associate-degree/ad-ervaringsdeskundigheid-in-zorg-en-welzijn>

Sterk uit Armoede. (z.d.). *Diensten*. <https://www.sterkuitarmoede.nl/diensten/>

Sterk uit Armoede. (z.d.). *Ervaringsdeskundigen*.
<https://www.sterkuitarmoede.nl/ervaringsdeskundigen/>

Stichting Kiem. (z.d.). *Training ervaringsdeskundigheid bij eetstoornissen*.
<https://stichtingkiem.nl/training-ervaringsdeskundigheid-eetstoornissen/>

TEAM ED. (z.d.). *Sociaal uitzendbureau voor ervaringsdeskundigen*.
<https://www.teamed.nl/>

Vereniging van Ervaringsdeskundigen. (z.d.). *Cursussen en trainingen*.
<https://vved.org/leren-en-onderwijs/cursussen-en-trainingen/>

Vereniging van Ervaringsdeskundigen. (z.d.). *Opleidingen*. <https://vved.org/leren-en-onderwijs/opleidingen/>

Windesheim. (z.d.). *Ervaringsdeskundigheid bij professionele zorg- en dienstverleners*.
<https://www.windesheim.nl/opleidingen/deeltijd/post-hbo/ervaringsdeskundigheid-bij-professionele-zorg-en-dienstverleners>

Zorgbelang Inclusief. (z.d.). *Cursussen rond ervaringsdeskundigheid en herstel*.
<https://www.zorgbelanginclusief.nl/basisberaad/cursussen-en-trainingen/>

Een belangrijke kanttekening: bij Herstelacademie Haarlem en Meer kon op basis van de gevonden aanbodspagina niet voldoende betrouwbaar vaststellen welke rechtspersoon momenteel eigenaar of formeel bestuurder is. Daarom heb is daar geen eigenaar ingevuld. Bij GGZ Noord-Holland-Noord en Reinier van Arkel is de organisatorische inbedding wél rechtstreeks zichtbaar in de officiële webomgeving.